

Засновники журналу:
ПВНЗ "Університет економіки і підприємництва"
ПП "Інститут економіки, технологій і підприємництва"

Головний редактор:
Стельмашук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Капітанець С.В.,
к.п.н., доцент

Редакційна рада:
Капітанець О.М., к.п.н., доцент
Баланюк І.Ф., д.е.н., проф.
Малік М.Й., д.е.н., проф., академік НААНУ

Редакційна колегія:
Березівський П.С., д.е.н., проф.
Дусановський С.Л., д.е.н., професор
Гольденгорін Б.І., д.т.н., професор
Івашук Н.Л., д.е.н., проф.
Калінчик М.В., д.е.н., проф.
Кузьмін О.Є., д.е.н., професор
Лавейкін М.І., д.е.н., доцент
Пархомець М.К., д.е.н., проф.
Садова У.Я., д.е.н., ст.н.с.
Семів Л.К., д.е.н., професор
Шевчук Л.Т., д.е.н., професор

Наукові редактори:
Джерелейко С.Д., к.е.н., доцент
Капітанець Ю.О., к.е.н., доцент
Кравчук Л.М., к.е.н., доцент
Несторишен І.В., к.е.н., доцент
Прус Л.Р., к.е.н., доцент
Пуцентайло П.Р., к.е.н., доцент
Сава А.П., к.е.н.
Туржанський В.А., к.е.н.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Всеевропейський науково-виробничий журнал

5'2011(8)

Зміст

I. Економіка та управління національним господарством	
Вишванюк М.В., Брус В.Х., Баланюк І.Ф., Матковський П.Є. МОНИТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	3
Мазур І.М. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ.....	7
Шуст О.А. ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЛАТОСПРОМОЖНОГО ПОПИТУ НА ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ХАРЧУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ	14
Тульчинська С.О. РОЛЬ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	19
Лавриненко Л.М. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ ІІ МОДЕРНІЗАЦІЇ	22
Кобушко І.М. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПОТОЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ	25
Крамаренко К.М. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ	28
Залюбовська С.С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	31
Гуца О.Н., Кирий В.В. ПРИНЯТИЕ КОЛЛЕКТИВНЫХ РЕШЕНИЙ: УКРАИНА – ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ ПОСЛЕ 2014 ГОДА	36
Переверзєва А.В. СУТНІСТЬ РИНКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ РОЛЬ У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	40
Змієнко М.О. ГЕНЕЗИС ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ	44
Шпак Л.І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНОСТІ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ УЯВЛЕНЬ	47
II. Економіка та управління підприємствами	
Івашук Н.Л., Лопушанський О.В., Івашук О.В. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ	53
Юкіш В.В. ФОРМУВАННЯ КОМАНДНОГО СТИЛЮ ЛІДЕРСТВА ЧЕРЕЗ ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	58
Карапетян Е.Т. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	62
Нижник І.В. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	68
Герчанівська С.В. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	72
Гунченко О.В. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА УМОВИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	75
Литвин А.Л. СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГІВ ДЛЯ УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	80
III. Регіональна економіка	
Лігоненко Л.О. ЗМІСТОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СТРУКТУРИЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ»	83
Тихенко Р.В. ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ТА ІІ ОЦІНКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	90
Николишин Ю.І., Антонюк О.І. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	95
Ярема Л.В. РОЛЬ ГОСПОДАРСТВ НАСЕЛЕННЯ У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	98
Крупський В.С. ФОРМИ І НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	102
Болдирєва Л.М., Зернюк О.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ	106
Сукач О.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ АВТОНОМІЄЮ ТЕРИТОРІЇ	110
IV. Економіка природокористування і екологія	
Кушовська О.В. ОРЕНДА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ	114
Жук О.П. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	117
Чумаченко О.М., Жукова М.С. ЕКОЛОГО-ЛАНДШАФТНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ ЯК ОСНОВА РОЗБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ УКРАЇНИ	121
Стельмашук Ю.А. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНОГО КАПІТАЛУ	124
V. Інноваційно-інвестиційна діяльність	
Кравчук Н.Я. АСИМЕТРІЇ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ЛОГІКА ПОЄДНАННЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТА УНІФІКАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ.....	129
Дем'янченко А.Г. УПРАВЛІНСЬКА СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ НА МОРСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ	138

Редактор:

Довгань О.М.

**Свідоцтво про державну
ресстрацію:**
серія KB № 16753-5327P від
10.06.2010 р.

Рекомендовано до друку
Вченою Радою ПВНЗ
"Університет економіки і
підприємництва",
протокол № 2
від 04 жовтня 2011 р.

Затверджено
Постановою Президії
ВАК України від 22 грудня
2010 р. № 1-05/8
як наукове фахове видання
України

Підписано до друку
14 жовтня 2011 р.

Адреса редакції:
29016, м. Хмельницький,
вул., Львівське шосе, 51/2
тел. (0382) 72-82-50
www.uniep.km.ua
s.kapitanets@mail.ru

Тираж 300 прим.

Формат 70x108/16.
Папір офсетний.
Ум. друк арк. 30,0

Віддруковано з готових
діапозитивів в СМП «ТАЙП»
вул. Чернівецька, 44 б,
м. Тернопіль, 46000
Тел. 38(0352) 52-75-00;
38(0352) 52-61-61

Усі права захищені. Передрук
дозволяється лише зі згоди
автора та редакції. Редакція не
завжди поділяє думку автора й не
відповідає за зміст та фактичні
помилки, яких він припустився.

© ПВНЗ "Університет
економіки і підприємництва"
© ПП "Інститут економіки,
технологій і підприємництва"

Шевчук А.В. МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ДЛЯ ОПИСУ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ АБІТУРІЄНТІВ В ГАЛУЗЕВІ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ.....	142
Дропа Я.Б., Данилків Х.П. ІНСТИТУЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ ФІРМ.....	146
Дмитрів В.І. ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	151
Новікова Л.А. МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	155
Ткачик Ф.П. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА РЕГІОНУ	160
Довгань С.В. ДО ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	164
Усюк Т.В. ЗАГАЛЬНЕ ТА ОСОБЛИВЕ У ДЕФІНІЦІЯХ ТЕОРІЇ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ..	169
VI. Облік, аналіз і аудит	
Швиденко М.З., Свиноус І.В. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	174
Отливанська Г.А., Станкевич І.В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО АНАЛІЗУ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЗВ'ЯЗКУ	177
Денчук П.Н., Рожелюк В.М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВСЕСВІТНІХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ	181
Гордей О.Д. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	187
Проскуріна Н.М. КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «АУДИТОРСЬКІ ПРОЦЕДУРИ»	191
Карцева В.В. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	195
Фридель В.І. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЛЕНД-ЛІЗУ: ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТА СУЧАСНЕ ЗАСТОСУВАННЯ	199
VII. Менеджмент, маркетинг, підприємництво	
Пуцентайло П.Р. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РИНКУ М'ЯСА ЯЛОВИЧИНИ.....	205
Гречаник Н.Ю. МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ.....	215
Пробойв О.А., Духович Х.В. НАСЛІДКИ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ ТА ВПЛИВ РЕЦЕСІЇ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД НА ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ТОВАРИНИХ РИНКІВ	219
Тимчук С.В. РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО АУТСТАФІНГУ У РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТЕПЛИЧНОГО БІЗНЕСУ....	225
Келару І.О. ПРОЦЕСИ ЗЛИТТІВ ТА ПОГЛІНАНЬ ЗА УЧАСТІ ІНОЗЕМНИХ ТНК НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ	230
Кривончак О.В. СУТНІСТЬ АГРАРНОГО РИНКУ І ЙОГО РАЦІОНАЛЬНА ПОБУДОВА	235
VIII. Фінансово-кредитна система	
Стельмашук А.М. ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	240
Стадницький Ю.І., Лопатовська О.В. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	247
Гвоздєй Н.І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ АДАПТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ФІНАНСОВОМУ ПЛАНУВАННІ	251
Довгань Ж.М. РОЛЬ ТА МІСЦЕ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	256
Горин В.П. РОЛЬ БЮДЖЕТУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	259
Погореленко Н.П., Вінда О.І. ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	266
Коропецька Т.О., Мельничук І.І. ВИДИ ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ ТА НОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО	270
Діденко О.М. АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ПРОГНОЗУВАННЯ КРИЗ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ	273
Дубовик С.В. РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	276
Курок О.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЗМЕНШЕННЯ ВИТРАТ.....	281
Кіц М.В. ДЕРЖАВНА ПІДРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМ КРЕДИТУВАННЯ.....	284
Клапків Ю.М. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ФОРМИ ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ БАНКІВ ТА СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	287
Перевознюк В.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ УКРАЇНИ	291
Самсонов М.І. МОНІТОРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ	297
Стояновська О.А. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ МІЖБЮДЖЕТНОГО ПЕРЕРОЗПОДІЛУ	300
Харіна Н.В. СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	304
Шинкаренко А.В. ОЦІНКА ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ ТА ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ ЯК МЕТОД ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ.....	309
Критика і бібліографія.....	314
Хроніка подій. Повідомлення.	316

УДК 519.81;519.816

Гуца О.Н.,
к.т.н., доцент кафедри економічної кібернетики,
Кириїв В.В.,
к.э.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики,
Харківський національний університет радіоелектроніки

ПРИНЯТИЕ КОЛЛЕКТИВНЫХ РЕШЕНИЙ: УКРАИНА – ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ ПОСЛЕ 2014 ГОДА

Постановка проблемы. Процессы, проходящие в мировой экономике, как показал опыт проведения преобразований, связанных с выходом государств из финансово-экономического кризиса, тесно зависят от позиций отдельных государств, межгосударственных коалиции. Значительно возрастает удельный вес международных организаций, среди которых в первую очередь выделяется Европейский Союз (ЕС). Именно поэтому постоянно повышается значение информационно-аналитической деятельности, необходимой для поддержки принятия решений, как в сфере бизнеса, так и в политике. Исследование причин, проблем, перспектив и предпосылок интеграционных процессов Украины и Европейского союза являются актуальными для создания стратегического плана развития государства, определения основных векторов приоритетов в международных отношениях Украины.

Анализ последних исследований и публикаций. Развитие интеграционных процессов требует соответствующей институциональной, социально-психологической и законодательно-нормативной базы для обоснования полномочий, выделения степени самостоятельности решений и ответственности за принятые решения. Исследования данного вопроса активно проводятся ведущими украинскими и зарубежными учеными, такими как академиком В.П. Горбулиным (исследования принципов государственной безопасности в ходе интеграционных процессов) [1], И.Артемовым (исследования, связанные с социальными, политическими, психологическими и моральными последствиями вступления Украины в интеграционные союзы) [2] и другими ведущими исследователями. Во время подготовки статьи были рассмотрены публикации [3-6], связанные с деятельностью Украины и ЕС в направлении проведения интеграционных процессов, а также нормативная база такого сближения, документы, связанные переходом Совета ЕС на новую систему подсчета голосов. При этом отмечено, что ни одно из исследований не было подкреплено какими-либо количественными оценками о возможности Украины принятия в состав ЕС.

Постановка задачи. Цель работы – проанализировать влияние введения с 2014 года новой схемы распределения голосов на изменение совместных решений и политических сил (ПС) стран-участниц ЕС, а также определить, как это изменение повлияет на шансы Украины войти в ЕС.

Изложение основного материала исследования. Последнее расширение ЕС привело к тому, что с 1 января 2007 при принятии решений голоса стран-участниц в Совете ЕС имеют веса, приведенные в табл. 1.

Таблица 1

Веса стран-участниц ЕС и население государств-членов ЕС

Страна	Вес в Совете ЕС	Население		Страна	Вес в Совете ЕС	Население	
		млн.чел.	%			млн.чел.	%
Германия	29	82,06	16,56	Австрия	10	7,21	1,46
Великобритания	29	60,78	12,27	Болгария	10	8,21	1,66
Франция	29	63,57	12,83	Словакия	7	5,43	1,10
Италия	29	60,00	12,11	Дания	7	5,51	1,11
Испания	27	44,11	8,90	Финляндия	7	5,32	1,07
Польша	27	38,64	7,80	Ирландия	7	4,34	0,88
Румыния	14	21,50	4,34	Литва	7	3,48	0,70
Нидерланды	13	16,65	3,36	Латвия	4	2,26	0,46
Греция	12	10,71	2,16	Словения	4	2,01	0,41
Республика Чехия	12	10,40	2,10	Люксембург	4	0,44	0,09
Бельгия	12	10,58	2,14	Кипр	4	0,77	0,16
Венгрия	12	10,03	2,02	Эстония	4	1,34	0,27
Португалия	12	10,64	2,15	Мальта	3	0,40	0,08
Швеция	10	9,11	1,84	Всего	345	495,51	100

Для принятия решения в Совете квалифицированным большинством (т.е. выигрывающей коалицией) сейчас необходимо: минимум 255 голоса «за» (то есть 73,9%); любой член Совета сможет потребовать проведения проверки того, что государства-члены, составляющие это квалифицированное большинство, представляют, по меньшей мере, 62% всего населения Союза.

На саммите 19 июня 2008г. [7] в Брюсселе ЕС удалось получить согласие Польши принять схему, так называемого, «двойного большинства» при распределении голосов в Совете ЕС с 2014 года. В соответствии с этой схемой решение считается принятым, если «за» проголосовали представители 55% государств ЕС, в которых проживает не менее 65% населения Евросоюза. Однако страны, которым не удалось создать блокирующего меньшинства, смогут отложить решение вопроса и предложить вести дальнейшие переговоры.

Как известно простое большинство при принятии решений по поводу политических и экономических вопросов не всегда является определяющим. Зачастую определяющими становятся взаимные коалиции по поводу того или иного вопроса. Примером высокой зависимости решений от состава коалиционных сил является решения Верховной Рады Украины VI созыва. Лишь эффективные коалиции (большинство или другие группы голосов, определяющих решения) могут надеяться на положительные исходы в решении вопросов. Что касается стран-участниц ЕС, то говорить о коалиционных решениях еще более сложно, поскольку количество стран участниц велико, они преследуют свои цели в союзе, участники в целом независимы друг от друга. Именно поэтому необходимо проведение дополнительных исследований для оценки возможности влияния государств с «проукраинской» политикой на решение вопросов в совете ЕС.

Для расчета ПС стран-участниц в ЕС наиболее подходящим является один из методов социально-политического анализа – метод Дигана-Пакела [8], поскольку на сегодняшний день в состав ЕС входят 27 стран и расчеты другими методами будут более трудоемкими. К тому же, для выявления качественного влияния схемы подсчета голосов на изменение распределения ПС между странами-участницами будет достаточно точности и наглядности, которыми обладает метод Дигана-Пакела. Ниже приведена формула для подсчета полной силы Дигана-Пакела:

$$TDPP(p) = \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_j}, \quad (1)$$

где p - исследуемая страна;

$n_1, n_2, \dots, n_j$ – число стран-участниц в каждой из минимальных выигрывающих коалиций, к которым принадлежит p .

На основании расчета полной силы Дигана-Пакела вычисляется индекс ПС (ИПС) Дигана-Пакела:

$$DPI(p_1) = TDPP(p_1) \frac{TDPP(p_1)}{TDPP(p_1) + TDPP(p_2) + \dots + TDPP(p_n)}, \quad (2)$$

где p_1 - исследуемая страна;

$p_2, \dots, p_n$ – остальные страны.

Перед тем, как перейти к расчетам, связанным с решениями ЕС по украинским вопросам, необходимо отметить, что в новой схеме по первому пункту принятия решения (набор 55% государств) ПС у всех стран одинакова и равна 1, поскольку каждое государство имеет по одному представителю, имеющему один голос; по второму пункту – больше «силы» должно иметь то государство, в котором проживает большее количество населения.

Результаты расчета индекса Дигана-Пакела для обеих схем подсчета голосов представлены в табл. 2. Данные показывают, какая страна сколько потеряет или приобретет дополнительной ПС. Так, Германия, имея население 82,06 миллиона человек, потеряет всего лишь 0,14% (или 2,68% относительной) ПС. Такие страны как Великобритания, Франция, Италия и Испания потеряют почти по 1% (или порядка 20% относительной) ПС.

В более выигрышном положении окажутся такие государства как Швеция, Австрия, Болгария, Дания, Словакия, Финляндия, Ирландия, Литва, Латвия, Словения, Эстония, Кипр и Мальта. Каждое из этих государств будет иметь больше ПС при новой схеме подсчета голосов, нежели при старой. Для Португалии, Греции, Венгрии, Румынии, Бельгии и Республики Чехии изменение ПС будут незначительными.

О справедливости таких изменений в контексте решений совета министров Европейского союза продолжается полемика между членами союза, учеными политологами, экономистами. Однако

истинные последствия данных решений необходимо рассматривать в концептуальной связке с ожиданиями решений по каждому вопросу, составу участников-представителей в совете ЕС.

Таблица 2

Результаты расчетов индекса Дигана-Пакела

Страна	ИПС «двойное большинство»	ИПС дейст. системы	Разность %	
			абсол.	относ.
Германия	5,08%	5,23%	-0,14	-2,67
Франция	4,18%	5,23%	-1,05	-20,08
Великобритания	4,25%	5,23%	-0,98	-18,74
Италия	4,25%	5,23%	-0,98	-18,74
Испания	4,16%	5,09%	-0,93	-18,27
Польша	4,59%	5,09%	-0,50	-9,82
Нидерланды	3,91%	4,03%	-0,12	-2,98
Португалия	3,99%	3,96%	+0,03	+0,76
Греция	3,99%	3,96%	+0,03	+0,76
Венгрия	4,01%	3,96%	+0,05	+1,26
Бельгия	3,99%	3,96%	+0,03	+0,76
Республика Чехия	3,98%	3,96%	+0,02	+0,51
Швеция	3,99%	3,81%	+0,18	+4,72
Австрия	4,00%	3,81%	+0,19	+4,99
Дания	4,02%	3,58%	+0,44	+12,29
Словакия	4,02%	3,58%	+0,44	+12,29
Финляндия	4,00%	3,58%	+0,42	+11,73
Ирландия	3,99%	3,58%	+0,41	+11,45
Литва	3,99%	3,58%	+0,41	+11,45
Латвия	4,01%	3,34%	+0,67	+20,06
Словения	3,97%	3,34%	+0,63	+18,86
Эстония	3,86%	3,34%	+0,52	+15,57
Кипр	3,59%	3,34%	+0,25	+7,49
Люксембург	3,16%	3,34%	-0,18	-5,39
Мальта	3,03%	2,85%	+0,18	+6,32
Всего	100%	100%		

Изменение порядка принятия решений в совете министров ЕС безусловно отразиться и на шансах Украины войти в состав ЕС. Для ответа на этот вопрос сравним ПС стран, которые поддерживают Украину в процессе европейской интеграции, полученные по старой и новой схеме подсчета голосов.

Исследователями, в отношении вопроса вступления Украины в ЕС, принято разделять государства-члены ЕС на четыре группы:

- те, кто активно поддерживают вступление Украины в ЕС;
- те, кто занимает, соответственно, пассивно-положительную и пассивно-негативную позицию по этому вопросу;
- те, кто активно выступают «против» и не поддерживают вступление Украины в Европейский Союз.

К первой группе государств относятся (основываясь на отзывах прессы) Польша, Прибалтийские страны, Болгария, Румыния, Венгрия, Словакия; кроме того, при некотором желании к ним можно добавить Словению и Великобританию. Общая сумма голосов этих государств составляет 31,46 % в будущем варианте голосования и 32,7 % в существующем порядке голосования.

Ко второй группе – «сочувствующих» Украине, - относят Нидерланды, Чехию, Ирландию и Грецию. Их ПС для существующего порядка голосования составляет 15,53 %, а по системе «двойного большинства» 15,87 %. Таким образом, при благоприятных условиях Украина может надеяться на 48,23 % голосов в будущем и 47,81% голосов при текущем порядке принятия решений. При этом

следует помнить, что при текущем порядке голосования для принятия решения необходимо набрать 73,9% голосов, против 55 % будущего порядка.

Третью группу можно назвать «безразличными». В нее входят Испания, Португалия, Австрия, Финляндия, Швеция и Дания. И, наконец, «группа сопротивления» в составе Франции, Германии, Бельгии, Италии и Люксембурга. Подсчет индексов ПС показал следующие результаты: противодействовать вступлению Украины в ЕС будут государства с ПС составляющей соответственно 40,66 % голосов с 2014 года и 38,15% при текущей системе голосования. Однако следует отметить, что с учетом существенных кризисных явлений в экономике государств радикализм настроений по поводу ограничений по дальнейшему расширению ЕС усиливается, а, следовательно, и шансы Украины снижаются.

Выводы из проведенного исследования. Введение новой формулы подсчета голосов в Совете ЕС приведет к более равномерному распределению ПС между странами-членами ЕС, а не к сосредоточению ее в «руках» большой четверки или только Германии (как пишут в Интернет-ресурсах). При введении в Совете ЕС схемы, так называемого «двойного большинства» при распределении голосов, шансы на вступление Украины в ЕС качественно улучшатся.

Библіографічний список

1. Актуальні питання євроатлантичної інтеграції України : [зб. наук. пр.] / ред. В.П. Горбулін ; Нац. центр з питань євроатлантичної інтеграції України. - К.: Євроатлантикінформ, 2005. - 364 с.
2. Артьомов І.В. Український вимір європейської та євроатлантичної інтеграції: навчальний посібник: у 2-х кн. / Ігор Володимирович Артьомов. – Кн.1. Україна – Європейський Союз. – Ужгород: Ліра, 2008. – 476 с.; Кн. 2. Україна-НАТО. – 370 с. (Серія “Євроінтеграція: український вимір”; вип. 11)
3. Справка: Политическая арифметика европейской демократии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: URL: www.press.try.md/view.php?id=85846&iddb=Polit
4. Бонзе Э. Польша не хочет терять в весе / Э. Бонзе, Х. Хаушильд [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.rbcdaily.ru/2007/03/02/focus/267253.
5. Споры вокруг европейской конституции [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.dialogs.org.ua/crossroad_full.php?m_id=192
6. Размышления вслух [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.ipolitics.spb.ru/projects/think/article6.htm
7. Совет Европейского Союза [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.experts.in.ua/inform/smi/detail.php?ID=12185>
8. Taylor Alan D. Mathematics and politics: strategy, voting, power and proof / Alan D. Taylor. – New York: Springer-Verlag, 1995. – 284 p.

Анотація

Розглянуто аналітичну задачу про зміну рівня відносин між Україною та Європейським Союзом у зв'язку з введенням з 2014 року нової схеми розподілу голосів. Аналіз виконано методом Дігана-Пакела – одного з методів соціально-політичного аналізу.

Ключові слова: Європейський Союз, Україна, прийняття рішень.

Аннотация

Рассмотрена аналитическая задача об изменении уровня отношений между Украиной и Европейским Союзом в связи с введением с 2014 года новой схемы распределения голосов. Анализ выполнен методом Дигана-Пакела - одного из методов социально-политического анализа.

Ключевые слова: Европейский Союз, Украина, принятие решений.

Annotation

The analytic problem about the change of the level of relations between Ukraine and EU in connection with input since 2014 of the new scheme of distribution of voices is considered. The analysis is executed by the Deegan-Pakel method - one of methods of the sociopolitical analysis.

Key words: the European Union, Ukraine, decision-making.